

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे/ योग

परीक्षा : मे - २०१६

द्वितीय - सत्र

विषय:- आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत (भाग-२) (PC - 201)

दिनांक : २५/५/२०१६

गुण : ६०

वेळ : स. २.०० ते. दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१. योग्य शब्द निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

- १) म. गांधीचे अर्थकारण ----- उभारलेले आहे.

अ) मानवतावादावर	ब) उदारमतवादावर
क) समाजवादावर	ड) आदर्शवादावर
- २) ----- यांच्या मते, “तुमच्या स्वतःमध्येच परमेश्वराचे राज्य आहे.”

अ) म.गांधी	ब) डॉ.आंबेडकर
क) डॉ.लोहिया	ड) लो. टिळक
- ३) ----- यांच्या मते, धर्मविषयक कल्पनेत सर्वधर्म समान आहेत.

अ) सावरकर	ब) लो. टिळक
क) डॉ.आंबेडकर	ड) म.गांधी
- ४) म.गांधींचा ----- अर्थव्यवस्थेवर भर होता.

अ) विकेंद्रीत	ब) केंद्रीत
क) शहरी	ड) ग्रामीण
- ५) डॉ. आंबेडकर ----- लोकशाही शासनपध्दतीचे समर्थन करतात.

अ) अध्यक्षीय	ब) संसदीय
क) एकात्म	ड) सघराज्यीय
- ६) डॉ. आंबेडकर यांच्या मते, “आर्थिक आणि सामाजिक समानता साध्य करण्याची जबाबदारी - ----- आहे.”

अ) समाजाची	ब) राज्याची
क) कायद्याची	ड) नागरिकांची
- ७) अस्पृश्यांचा स्वतःविषयचा स्वाभिमान जागृत व्हावा, यासाठी सत्याग्रहाची सुरुवात ----- यांनी केली.

अ) लो. टिळक	ब) म. गांधी
क) डॉ. आंबेडकर	ड) डॉ. लोहिया
- ८) डॉ. लोहिया हे ----- चे दोन भागांत वर्गीकरण करतात.

अ) न्यायाचे	ब) स्वातंत्र्याचे
क) समानतेचे	ड) समाजवादाचे
- ९) डॉ. लोहिया यांच्या मते, समता प्रस्थापित करण्यासाठी ----- प्रकारच्या क्रांत्यांची आवश्यकता असते.

अ) सहा	ब) सात
क) आठ	ड) नऊ
- १०) ----- यांनी चौखांबी राज्याची कल्पना मांडली.

अ) लो. टिळक	ब) म.गांधी
क) डॉ. आंबेडकर	ड) डॉ. लोहिया

- प्र.२. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)
- १) पुढील मुद्यांच्या आधारे म.गांधींचे राजकीय विचार स्पष्ट करा.
 - अ) धर्म व राजकारण ब) सत्याग्रह
 - २) म.गांधींचे आर्थिक विचार विशद करा.
 - ३) डॉ. आंबेडकरांच्या सामाजिक विचारांची चर्चा करा.
 - ४) डॉ. आंबेडकरांचे समाजवादासंबंधीचे विचार सांगा
 - ५) डॉ. लोहिया यांचा 'समता' विषयक दृष्टिकोन लिहा.
- प्र.३. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)
- १) म. गांधी यांच्या सामाजिक विचारांची चर्चा करा.
 - २) डॉ. आंबेडकरांचे धर्मासंबंधी विचार स्पष्ट करा.
 - ३) डॉ. आंबेडकरांचे अस्पृश्यतेसाठीचे योगदान स्पष्ट करा.
 - ४) डॉ. लोहिया यांचा समाजवादाबद्दलचा दृष्टिकोन सांगा.
- प्र.४. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
- १) म.गांधींची रामराज्य ही संकल्पना.
 - २) डॉ. आंबेडकरांचे राज्य संस्थेबाबतचे विचार.
 - ३) डॉ. लोहिया यांचे स्वातंत्र्यसंबंधीचे विचार.
 - ४) डॉ. लोहिया यांची "अल्पप्रमाण यंत्र" संकल्पना.

Translation in English

Sub: Indian Political Thinkers (Part-2) (PC - 201)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

- Q.1. Fill in the blanks with the correct option. (10)**
- 1) Mahatma Gandhi's economic policy is establish on -----
 - a) Humanism
 - b) Liberalism
 - c) socialism
 - d) Idealism
 - 2) According to -----, "The kingdom of God is within you."
 - a) Mahatma Gandhi
 - b) Dr. Ambedkar
 - c) Dr. Lohiya
 - d) Lokmanya Tilak
 - 3) According to ----- in the concept of religious all religion are equal
 - a) Savarkar
 - b) Lokmanya Tilak
 - c) Dr. Ambedkar
 - d) Mahatma Gandhi
 - 4) Mahatma Gandhi was emphasize to ----- economical system.
 - a) Decentralize
 - b) Centralize
 - c) Rular
 - d) Urban
 - 5) Dr. Ambedkar advocate ----- democracy form of government.
 - a) Presidential
 - b) Parliamentary
 - c) Unitary
 - d) Federal
 - 6) According to Dr. Ambedkar, " ----- is responsible for achieve economical and social equality.

- a) Society
c) Law
- b) State
d) Citizen
- 7) The Satyagraha was launched by ----- aimed at awakening the self-respect of the untouchables.
a) Lokmanya Tilak
c) Dr. Ambedkar
- b) Mahatma Gandhi
d) Dr. Lohiya
- 8) Dr. Lohiya divided ----- into two parts.
a) Justice
c) Equality
- b) Freedom
d) Socialism
- 9) According to Dr. Lohiya ----- types revolutions are necessary to establish equality.
a) Six
c) Eight
- b) Seven
d) Nine
- 10) The concept of Four-Pillar state suggest by -----
a) Lokmanya Tilak
c) Dr. Ambedkar
- b) Mahatma Gandhi
d) Dr. Lohiya

Q.2. Answer the following questions in detail. (Any Three) (30)

- 1) Explain the political thoughts of Mahatma Gandhi with the help of following points. A) Religion & Politics b) Satyagraha
- 2) Explain the economic thoughts of Mahatma Gandhi.
- 3) Discuss the social thoughts of Dr. Ambedkar.
- 4) State Dr. Ambedkar's view on socialism.
- 5) Write Dr. Lohiya's views on 'Equality.'

Q.3. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 1) Discuss social thoughts of Mahatma Gandhi.
- 2) Explain thoughts of Dr. Ambedkar on Religion.
- 3) Explain Dr. Ambedkar's contribution on untoouchability.
- 4) State Dr. Lohiya's views on socialism.

Q.4. Write short notes. (Any Two) (10)

- 1) Mahatma Gandhi's concept of 'RamRajya'
- 2) Dr. Ambedkar's thoughts on 'state'
- 3) Dr. Lohiya's views on liberty
- 4) Dr. Lohiya's concept 'Alpa Praman Yantra'